

1 Reikwijdte toetsprotocol

De matrix met toetsniveaus hebben uitsluitend betrekking op de voorschriften als beschreven in het Bouwbesluit. Deze voorschriften hebben betrekking op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu. Het hoofdstuk milieu in het bouwbesluit is gereserveerd voor voorschriften op het gebied van duurzaam bouwen. Omdat dit hoofdstuk vooralsnog niet is ingevuld wordt het verder niet meegenomen in het toetsingsprotocol. De voorschriften richten zich op het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

2 Bouwbesluit in hoofdlijnen

In het Bouwbesluit zijn voorschriften gegeven voor het bouwen van woningen en woongebouwen, woonwagens en standplaatsen, niet tot bewoning bestemde gebouwen en voor bouwwerken geen gebouwen zijnde. Het Bouwbesluit maakt onderscheid tussen de volgende gebruiksfuncties:

- woonfunctie;
- bijeenkomstfunctie;
- celfunctie;
- gezondheidsfunctie;
- industriefunctie;
- kantoorfunctie;
- logiesfunctie;
- onderwijsfunctie;
- sportfunctie;
- winkelfunctie;
- overige functie;
- bouwwerk geen gebouw zijnde.

De voorschriften voor de verschillende bouwwerken zijn onderverdeeld in vijf thema's, te weten veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu. De voorschriften kunnen wat betreft zwaarte per gebruiksfunctie verschillen. Bovendien hanteert het Bouwbesluit verschillende niveaus met betrekking tot deze voorschriften. Bij verandering van zowel het gebruik als de technische staat van een bouwwerk zijn de voorschriften voor nieuwbouw uitgangspunt. In enkele gevallen kan ontheffing van de voorschriften gegeven worden tot een lager niveau met als ondergrens het bestaande niveau als beschreven in het Bouwbesluit. De vijf thema's uit het bouwbesluit worden hieronder nader toegelicht;

Veiligheid

De voorschriften die uit het oogpunt van veiligheid zijn gesteld hebben betrekking op de constructie, het gebruik, beperking van brand en sociale aspecten:

- voorschriften met betrekking tot constructieve veiligheid hebben het doel te waarborgen dat een bouwwerk niet geheel of gedeeltelijk instort of omvalt door de op het bouwwerk werkende krachten;
- voorschriften met betrekking tot gebruiksveiligheid hebben het doel ongevallen in en om een

gebouw te voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan het vallen van een hoger gelegen verdiepingvloer door het ontbreken van afscheidingen;

- de voorschriften over brandveiligheid hebben alleen betrekking op de bouwkundige aspecten van een bouwwerk en hebben o.a. tot doel het voorkomen van brandgevaarlijke situaties, beperking van uitbreiding van brand, het beperken van de vorming en uitbreiding van rook, alsmede het bevorderen van veilig vluchten bij brand;
- voorschriften over sociale veiligheid hebben tot doel het tegengaan van het onbevoegd binnendringen in woningen.

Gezondheid

Voorschriften op het gebied van gezondheid richten zich op de bescherming tegen schadelijke of hinderlijke invloeden en/of stoffen, wering van ongedierte, de kwaliteit van de (drink-)watervoorziening en de daglichttoetreding:

- voorschriften over bescherming tegen schadelijke of hinderlijke invloeden richten zich op het tegengaan van geluidsoverlast als gevolg van bijvoorbeeld verkeer of installaties in het gebouw. De voorschriften hebben ook betrekking op het tegengaan van vochtoverlast;
- voorschriften over bescherming tegen schadelijke of hinderlijke stoffen hebben betrekking op de afvoer van afvalwater, fecaliën en hemelwater, verversing van de binnenlucht en toe- en afvoer van lucht voor verbrandingstoestellen. Bovendien zijn deze voorschriften gericht op beperking van het gebruik van schadelijke materialen en het binnendringen van vanuit de grond afkomstige stoffen en straling;
- de voorschriften over de wering van schadelijke of hinderlijk gedierte zijn gericht tegen het binnen dringen van ratten en muizen in een gebouw;
- voorschriften met betrekking tot watervoorziening hebben een goede drinkwatervoorziening in een gebouw of bij een gebouw tot doel. Deze regels normeren de inrichting en omvang van de drinkwatervoorziening en warmwatervoorziening;
- het doel van de voorschriften over daglichttoetreding is dat in een gebouw voldoende daglicht kan Toetreden en dat de daarin aanwezige personen naar buiten kunnen kijken. Voldoende daglicht en uitzicht hebben een positieve invloed op de gemoedstoestand van de mens;

Bruikbaarheid

De voorschriften die uit het oogpunt van bruikbaarheid worden gesteld houden verband met de toegankelijkheid, ruimten en opstelplaatsen, gemeenschappelijke ruimten en opstelplaatsen. Ook aan de toegankelijkheid van een gebouw voor rolstoelgebruikers worden eisen gesteld. Deze eisen hebben betrekking op de vrije doorgang van deuren en gangen, hoogteverschillen tussen vloeren en de aanwezigheid van bepaalde voor rolstoelgebruikers noodzakelijke voorzieningen.

- de voorschriften die betrekking hebben op ruimten en opstelplaatsen zijn vooral gericht op de aanwezigheid van verblijfsruimten, toiletruimten, badruimten, technische ruimten, bergruimten en buitenruimten en de opstelplaatsen voor kook-, stook- en warmwatertoestellen;
- voorschriften voor gemeenschappelijke ruimten hebben betrekking op ruimten die voor gemeenschappelijk gebruik zijn samengevoegd;

Energiezuinigheid

Voorschriften op het gebied van energiezuinigheid omvatten thermische isolatie en de beperking van luchtdoorlatendheid van de scheidingsconstructies van een verwarmd gebouw, alsmede de energieprestatie van gebouwen. De voorschriften zijn gericht op het terugdringen van het gebruik van gas en elektriciteit.

- de voorschriften die betrekking hebben op thermische isolatie van gebouwen zijn bedoeld om de begane grondvloer, wanden en daken zodanig te isoleren dat de warmte zo beperkt mogelijk naar buiten kan wegvloeien;
- voorschriften over luchtdoorlatendheid moeten er toe leiden dat de constructie van de begane grondvloer, de gevel en het dak zodanig zijn afgesloten dat warmteverlies door tocht wordt beperkt;
- voorschriften met betrekking tot de energieprestatie leiden tot energiebesparing.

Milieu

(gereserveerd)

3 Toetsniveaus

In het schema zijn de toetsniveaus d.m.v. vier kleuren aangegeven. Verder zijn voor een aantal gebouwfuncties voorschriften niet van toepassing; deze zijn grijs ingekleurd. Onderstaand worden de toetsniveaus verder toegelicht:

Niveau 1: sneltoets (is het aanwezig)

Is het betreffende onderdeel aangegeven op de stukken (tekeningen, rapporten en andere documenten) behorende bij de bouwvergunningaanvraag.

Niveau 2: visuele toets (is het aanwezig en kloppen de uitgangspunten)

Is het betreffende onderdeel aangegeven op de stukken. Zijn tevens de uitgangspunten vermeld. Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten juist zijn en of de eventuele uitkomsten aannemelijk zijn. Wordt er bijvoorbeeld verwezen naar een norm of richtlijn.

Niveau 3: representatieve toets (controle op onderdelen)

Controle van de belangrijkste onderdelen.

Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten op de stukken juist zijn en of de uitkomsten plausibel zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd dan wel nagerekend.

Niveau 4: integraal toetsen

Alles controleren.

Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten op de stukken juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/nagerekend.

Als voorbeeld wordt hieronder een toetsing uitgevoerd op de thermische isolatie van een dak;

- Niveau 1: Er wordt gecontroleerd of op de tekening een isolatielaag en isolatiesoort staat aangegeven.
- Niveau 2: Naast de controle van het bovenstaande wordt tevens gecontroleerd welke materiaaldikte is toegepast en of naar de juiste norm is verwezen. Er wordt gecontroleerd of de uitkomsten aannemelijk zijn.
- Niveau 3: Naast de gegevens die genoemd zijn onder niveau 1 en 2 wordt gecontroleerd of van de thermische isolatie berekeningen aanwezig zijn. Deze worden (bij twijfel) deels nagerekend.
- Niveau 4: Gecontroleerd wordt of alle gegevens van de thermische isolatie aanwezig zijn. Deze gegevens worden geheel gecontroleerd en nagerekend volgens de geldende normen.